

Kadernota 2017-2026 “Koersvast en financieel bestendig” Algemene beschouwingen - fractie bedrijven

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

COMPLIMENTEN, dat is het eerste woord dat bij ons opkomt bij het bestuderen van de nu voorliggende kadernota 2017-2026.

Allereerst complimenten voor het feit dat de kadernota een technisch goed, helder maar vooral ook een prima leesbaar en overzichtelijk stuk is geworden. Hierbij onze dank aan iedereen die hieraan gewerkt hebben.

Complimenten ook voor het opnemen (in bijlage 7) van diverse kaartjes die heel overzichtelijk aangeven wat we in het watersysteem al hebben gedaan, waar we mee bezig zijn en waar we in de (nabije) toekomst aan gaan werken.

Ook complimenten voor de route naar deze kadernota toe. Met als uitgangspunt het huidige bestuursakkoord, de vorige kadernota en het huidige waterbeheerplan, heeft het DB het hele AB in het voorjaar reeds geïnformeerd welke keuzes gemaakt konden/moesten worden en wat eventuele alternatieven waren. Het AB heeft daarbij op voorhand aan kunnen geven welke accenten daarbij belangrijk waren.

Voor de uitwerking van het duurzaam financieel beleid verdient het DB ook de nodige complimenten. Vorig jaar werd door een aantal fracties, waaronder de onze, reeds aangegeven dat de (toekomstige) schuldpositie zorgen baarde. Bij ongewijzigd beleid zou de schuldpositie wel erg hoog gaan oplopen. Het DB heeft vervolgens die zorgen voortvarend opgepakt en oplossingen daarvoor gezocht. De mogelijke varianten zijn vervolgens reeds in een vroeg stadium aan het AB gepresenteerd zodat het AB aan de hand van de uitkomsten (en gevolgen) van de varianten reeds een voorkeur kon uitspreken.

De uitwerking van het duurzaam financieel beleid is voor nu, maar zeker voor de toekomst erg belangrijk om ervoor te zorgen dat de schuldpositie, maar ook de belastingtarieven, op een aanvaardbaar niveau blijven. Terecht is in de kadernota een apart hoofdstuk aangaande het duurzaam financieel beleid opgenomen.

Onze fractie ondersteunt de in de kadernota gemaakte keuze voor variant 2. Hierbij worden naast de inzet van (incidentele) baten de bouwrentes meteen naar de exploitatie gebracht en de activeringsgrens verhoogd naar € 250.000,-. Het resultaat hiervan is dat kleinere investeringen voortaan meteen in de exploitatie komen. Hiermee voorkomen we zowel schuldopbouw alsmede rente- en afschrijvingskosten op de langere termijn. De “restopgave” van € 2,9 miljoen is vervolgens op een acceptabele manier in de tarieven verwerkt. Er mag dan ook terecht gesproken worden van duurzaam financieel beleid.

Gezien de substantiële toekomstige investeringsopgaven zal het waterschap – ook binnen de kaders die nu zijn ontwikkeld voor duurzaam financieel beleid – jaarlijks nog steeds een behoorlijke financieringsbehoefte blijven houden. Onze fractie vraagt continue aandacht van het DB voor de “funding” hiervan tegen de scherpst mogelijke tarieven in de markt, zowel op korte als lange termijn.

Deze tweede kadernota van de huidige bestuursperiode sluit nog steeds prima aan op het bestuursakkoord “Onze Koers” 2015-2019 en sluit ook goed aan op de vorige kadernota. Ondanks de maatregelen voor het duurzame financieel beleid (waaronder de inzet van vele miljoenen aan incidentele baten) scoren we op de meeste criteria gelijk of zelfs beter dan ten opzichte van de vorige kadernota !

De ontwikkeling van de netto lasten, de gemiddelde tariefontwikkeling over de 10-jaars periode, de resterende beschikbare reserves, alsmede het weerstandsvermogen, scoren in deze voorliggende kadernota gelijk dan wel gunstiger dan in de kadernota 2016-2025. En dat is iets wat best een prestatie van formaat genoemd mag worden.

Alleen het risicoprofiel scoort iets minder gunstig dan voorheen. Dat komt mede door de introductie van 2 nieuwe risico's: Afhankelijkheid van informatiesystemen en Bouwrisico door aanbesteding. Maar tegenover dit iets minder gunstig risicoprofiel staat, door de inzet van duurzaam financieel beleid, gelukkig wel een forse schuldafname.

Als fractie hebben we steeds aangegeven dat het waterschap solide, betrouwbaar en vooral ook betaalbaar moet zijn en blijven.

Gezien de opgaven die voor ons liggen en gezien de tariefs-ontwikkeling op korte termijn willen we benadrukken, dat we ons echt zullen moeten beperken tot onze echte kerntaken. Bovendien moeten we er voor zorgen dat deze taken dan ook zo slim (= voordelig) mogelijk worden uitgevoerd. En zo veel als mogelijk werk met werk maken. En daarbij voortdurend bezien welke bijdragen anderen kunnen leveren.

Wat ons wel zorgen baart is de tariefs-ontwikkeling door de jaren heen. Vooral de eerstkomende jaren stijgen de tarieven harder dan gemiddeld om vervolgens vanaf 2022 veel minder hard te stijgen. Gezien de voorliggende opgaven en kosten is dit in zijn algemeenheid ook wel verklaarbaar. We moeten echter wel waken voor een te groot “jo-jo” effect.

We zien bijvoorbeeld bij het zuiveringsbeheer in de jaren 2020 en 2021 de tarieven exorbitant stijgen (4,6% en 5,3%) terwijl in de jaren daarna de tarieven zuiveringsbeheer enkele jaren gaan dalen. Het tarief zuiveringsbeheer in 2026 is dan vervolgens nog lager dan het tarief van 2021. Wij verzoeken het DB om hierop beleid te gaan ontwikkelen om deze wel erg grote fluctuatie te voorkomen. Het op een andere manier inzetten van de egaliseringsreserve dan wel onze nieuwe reserve Duurzaam Financieel Beleid zou hierbij een optie zijn.

Ondanks de toch forse tariefstijging in de eerstkomende jaren, kan onze fractie de nu voorliggende kadernota 2017-2026 ondersteunen. Echter, voor sommige categorieën gaan de tarieven in zijn algemeenheid de eerstkomende jaren wel fors omhoog (zowel relatief als t.o.v. andere categorieën), en we zullen dat dan ook heel goed moeten uitleggen.

Communicatie is daarbij heel belangrijk. Vooral aan onze burgers en bedrijven zullen we simpel, duidelijk en overzichtelijk moeten vertellen wat we doen, waarom we het doen en wat het kost. De jaarlijkse belastingaanslag is daarvoor een uitermate geschikt moment. Het verzoek aan het DB is dan ook om dat moment vanaf volgend jaar optimaal te benutten.

In het kader van duurzaam financieel beleid maar ook gezien de te verwachte tariefsontwikkeling in de eerstkomende jaren is het van belang dat mochten er onverhoopt tegenvallers optreden, dat die dan binnen de exploitatie worden opgevangen (desnoods met extra bezuinigingen). Het “wegstrepen” van tegenvallers tegen meevallers is wat ons betreft geen goede methode/oplossing en dient dan ook niet gehanteerd te worden. Het is daarom van belang om eventuele tegenvallers tijdig aan het AB te melden, inclusief de genomen (financiële) maatregelen.

Belangrijk is ook dat er steeds goed naar de zuiveringsinfrastructuur wordt gekeken. Gezien de leeftijd is steeds meer inspectie en onderhoud/vervanging nodig. Van belang hierbij is dat ook hierbij naar vernieuwende en/of niet conventionele oplossingen wordt gekeken.

Innovatie blijft een belangrijk issue maar wel altijd in goede afstemming en in samenwerking met andere waterschappen en het bedrijfsleven. Niet altijd zelf het wiel willen uitvinden. Uiteraard dienen innovaties altijd gericht te zijn op substantiële verbetering van kosten en kwaliteit van onze primaire taken.

In samenhang met de aandacht voor duurzaamheid en “circulaire economie” onderschrijft onze fractie de (landelijke) ontwikkelingen op het gebied van de zg “energie- en grondstoffenfabriek”. Deze zijn erop gericht om concepten te ontwikkelen en te implementeren om bij het zuiveren van afvalwater zoveel mogelijk waardevolle componenten terug te winnen in plaats van deze via het effluent te lozen op oppervlaktewater. De “motie slibstrategie” die op 11 november 2015 is aangenomen in het AB biedt een goede kapstok voor een brede studie naar optimalisering van de “value chain afvalwaterstromen” van ons waterschap en de (her)inrichting van de daarvoor benodigde infrastructuur.

Tenslotte,

We danken het DB en alle medewerkers van het waterschap voor hun inzet en betrokkenheid in de afgelopen periode. Zonder hun voortdurende inzet en betrokkenheid zouden we nu niet zo koersvast hebben gelegen. We spreken dan ook de wens uit dat zij de nu voorliggende kadernota in samenwerking met alle betrokkenen (zowel binnen als buiten) tot een goede, en vooral betaalbare uitvoering, gaan brengen.

Met vriendelijke groet,
Fractie Bedrijven
Waterschap Brabantse Delta